

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (jud: L. Iarmaliuc)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, A. Malîi, I. Muruianu)

Î N C H E I E R E

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Anatolie Jurcov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Jurcov
împotriva Penitenciarului nr. 17 Rezina cu privire la repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 9 noiembrie 2017, Anatolie Jurcov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina cu privire la încasarea
prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 18 octombrie 2017 nu a fost etapat la
Judecătoria Orhei, sediul Telenești de către Administrația Penitenciarului nr. 17
Rezina, prin ce intenționat și cu rea voință i s-a încălcat drepturile lui
fundamentale, în special principiul condamnatului la accesul liber la justiție.

A afirmat că s-a adresat cu plângere asupra ordonanței procurorului în cadrul
Procuraturii raionului Rezina în baza art. 313 din Codul penal.

În acest sens, Judecătoria Orhei, sediul Telenești a emis o încheiere prin care
s-a dispus etaparea lui în ședință de judecată pentru data de 18 octombrie 2017,
însă Administrația Penitenciarului nr. 17 Rezina cu rea-voință nu a executat
hotărârea instanței și nu i-a asigurat prezența în ședința de judecată.

A comunicat că în rezultatul acțiunii pârâtului i s-a încălcat drepturile
garantate de art. 6, 13, 17 din Convenția Europeană, art. 16, 20, 26 din Constituția
Republicii Moldova, art. 2 și 4 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 și art. 168/1 din
Codul de executare, și anume i s-a încălcat dreptul la apărare și dreptul la accesul
liber la justiție, astfel, pentru neexecutarea hotărârii judecătorești i s-a cauzat un
prejudiciu material.

Anatolie Jurcov a solicitat încasarea din contul Administrației Penitenciarului
nr. 17 Rezina a prejudiciului moral în sumă de 10 000 de euro.

Prin hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești s-a
dispus respingerea cererii de chemare în judecată a lui Anatolie Jurcov împotriva
Penitenciarului nr. 17 Rezina cu privire la repararea prejudiciului moral.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 30 martie 2018, Anatolie Jurcov a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău cererii de apel nu i s-a dat curs, comunicându-i-se apelantului despre necesitatea prezentării, în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat în limba moldovenească cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea acestuia, oferindu-i termen până la 27 iunie 2018.

Prin încheierea din 28 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus restituirea cererii de apel înaintate de Anatolie Jurcov, împotriva hotărârii din 13 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești.

Prin decizia din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Anatolie Jurcov, împotriva încheierii din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza civilă la rejudecare, în același complet de judecată la etapa de primire spre examinare a cererii de apel.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins din lipsă de teme demersul apelantului Anatolie Jurcov cu privire la acordarea asistenței juridice garantate de stat și înlocuirea avocatului Gheorghe Ursan cu alt reprezentat și s-a dispus restituirea apelului din motiv că nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel conform art. 368, alin (1) Cod de procedură civilă.

Prin decizia din 30 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul lui Anatolie Jurcov împotriva încheierii din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel.

Prin încheierea din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus respingerea în mod repetat a demersul privind acordarea asistenței juridice garantate de stat și înlocuirea avocatului Gheorghe Ursan cu alt reprezentat și nu s-a dat curs cererii de apel, comunicându-i-se apelantului Anatolie Jurcov, despre necesitatea prezentării, în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat în limba moldovenească cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea acestuia, oferindu-i termen de 60 de zile pentru înlăturarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 27 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-au respins cererile din 17 iunie 2019 și 26 iunie 2019 privind accelerarea în ordine de apel a cauzei civile, inițiată la acțiunea lui Anatolie Jurcov împotriva Penitenciarului nr. 17 Rezina cu privire la repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă conform art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin decizia din 19 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Anatolie Jurcov, s-a casat încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa de examinare în fond a cererii de apel.

Prin încheierea din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea depusă de Anatolie Jurcov și s-a dispus accelerarea procedurii de judecare în ordine de apel a cauzei civile, cu numirea cauzei pentru data de 15 octombrie 2020.

Prin decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, din lipsă de temeii, apelul declarat de Anatolie Jurcov, împotriva hotărârii din 13 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești. S-a menținut hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Jurcov împotriva Penitenciarului nr. 17 Rezina cu privire la repararea prejudiciului moral.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 CEDO, art. 11, 1398, 1422, 1423 Cod civil, a Legii cu privire la asistența juridică garantată de stat nr. 198XVI din 26 iulie 2007, a Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, Colegiul a constatat că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Instanța de apel a precizat că Anatolie Jurcov, prin sentință irevocabilă, are statut de condamnat la detenție pe viață și execută pedeapsa în Penitenciarul nr. 17 Rezina din cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare (în prezent Administrația Națională a Penitenciarelor).

La fel, Colegiul a reținut că, potrivit jurisprudenței relevante a CtEDO, dreptul de acces la justiție nu este unul absolut, acesta fiind condiționat de anumite proceduri și de condiții instituite de legiuitor.

Colegiul a menționat faptul că la data de 13 noiembrie 2017, Anatolie Jurcov a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Penitenciarului nr. 17 Rezina cu privire la repararea prejudiciului moral și în motivarea acțiunii a indicat că ar fi fost prejudiciat moral prin faptul că nu a fost escortat pentru a participa în calitate de reclamant în ședința de judecată a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, preconizată pentru ziua de 18 octombrie 2017, ora 14:30.

În același timp, prin prezenta acțiune a solicitat încasarea prejudiciului moral în cuantum de 10 000 de euro, anume pentru faptul că nu a fost escortat pentru a participa în ședința de judecată a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 18 octombrie 2017.

Deci, Colegiul a notat faptul că, în speță, nu este vorba de un proces penal contra lui Anatolie Jurcov, la care acesta nu ar fi fost etapat și în care prevederile art. 6 CEDO sunt primordiale în aplicare.

Instanța de apel a reținut că în conformitate cu prevederile art. 118 Cod de procedură civilă, apelantul la materialele dosarului nu a anexat nici o probă pertinentă și concludentă, care ar confirma încălcarea de către pârâtul-intimat a drepturilor fundamentale a reclamantului.

Instanța a apreciat că motivul ne etapării apelantului în ședință de judecată din data de 18 octombrie 2017, este unul întemeiat, or, defectarea mijlocului de transport, nu constituie un delict civil, ci o circumstanță ce nu a depins de voința intimatului-pârât.

Analizând circumstanțele cauzei, prin prisma argumentelor participanților la proces, instanța de apel a conchis că instanța de fond a ajuns la o concluzie corectă, indicând că nu s-a constatat nici unul dintre temeiurile prevăzute de art. 1422, 1423 Cod civil, și astfel, reclamantul-apelant nu poate pretinde repararea prejudiciului moral.

În accepțiunea Colegiului, prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal), prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale (dreptul de a folosi propriul nume, dreptul de autor).

Obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințelor psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni (inacțiuni) i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea, iar apelantul, în opinia Colegiului, nu a probat suficient de convingător suportarea unui asemenea prejudiciu.

Drept consecință, în viziunea Colegiului, rezultă, fără echivoc, faptul că prima instanța just a dispus respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată,

De fapt, înseși noțiunea de prejudiciu, invocat în speță, este una nereală, dat fiind faptul că nu a suferit nici un fel de daune, nici de ordin moral și nici material.

Instanța de apel concluzionează că în prezentul proces reclamantul-apelant invocă repararea de prejudiciu, cauzat în rezultatul încălcării dreptului de acces la justiție, aflându-se într-o situație discriminatorie față de alte persoane care nu se află în detenție.

În mod corespunzător, instanța de apel a raportat circumstanțele prezentate mai sus la normele de drept invocate de apelant, dar și la dispozițiile legale care sunt relevante speței.

Prin prisma art. 2 al Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, instanța de apel a concluzionat că faptele de discriminare în privința apelantului-reclamant nu au fost constatate, or diferența de tratament discriminatoriu a persoanelor aflate în detenția nu poate fi comparabilă cu cea a persoanelor aflate la libertate, prin urmare nu poate fi considerat ca o îngrădire a drepturilor sale privitor la accesul la justiție.

La 9 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Anatolie Jurcov a declarat recurs, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul declarat.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 29 octombrie 2020 și a expediat-o participanților la proces la 8 decembrie 2020 (f.d. 119), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada recepționării deciziei motivate de către recurent.

Astfel, recursul declarat la 9 februarie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 26 februarie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 128), or, până la data examinării cauzei careva referințe nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Anatolie Jurcov, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Anatolie Jurcov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Anatolie Jurcov, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Anatolie Jurcov, împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat